

ale některé perly, takže turisty nezbyvá, než je někdy pracně vybavovat. Jednou z nich jsou Svatohorské schody.

Dostanete se k nim přes živou obchodní Pražskou ulici z Dlouhé. Schody postavené podle návrhu stavitele Kiliána Ignáce Dientzenhofera jsou nejkratší cestou z města na Svatou Horu – ústí přímo do ambitu. Nejsou to první schody, které vedly pro větší pohodlí příbramských a procesí až k chrámu. Ale teprve ty Dientzenhoferovy byly zastřešené. Minulý režim se o jejich údržbu nestaral, takže poničené a pobořené schody byly nákladně opraveny až v nedávných letech dnešními správci svatohorského chrámu redemptoristy. Dnes jsou opět návštěvníkům běžně přístupné (od 8.30 do 15.30). Stavitelská rodina Dientzenhoferů je se Svatou Horou spojena i v osobě Kryštofa, otce Kiliána Ignáce. Je mu připisováno autorství obou vstupních bran na Svatou Horu – Pražské a Březnické.

Doly štěstí městu nepřinesly

Stříbro a železo se tu dolovalo snad od nepaměti. Jenomže krátké období rozmachu bylo vždy rychle vystřídáno úpadkem. Na počátku 16. století přišla právě taková první vlna rozkvětu. Do Příbrami dokonce přicházeli zkušení horníci z Německa, aby pomohli zvýšit výtěžnost. Všeobecně se totiž očekávalo, že Příbram se velmi brzy stane významným královským horním městem. Nestala se. Oče-

kávání splaskla jako bublina po pár desetiletích, kdy se stříbrná žíla skoro ztratila.

Druhý rozmach přišel pro zdejší doly na přelomu 17. a 18. století. Tentokrát to však bylo železo a olovo, z kterého městu plynuly významné zisky. Dál se těžilo i stříbro, ale výsledky byly více než skromné. A tak příbramská konšelé dospěli k závěru, že doly jsou pro město přílišnou finanční zátěží. Většinu nákladů na těžbu přenesli na monarchii, v jejíž prospěch se ovšem vzdali i většiny případných zisků. Příbram si ponechala jen čtyři horní podíly.

Netrvalo ani moc dlouho a ukázalo se, že to byla fatální chyba. Těžba se zase rozjela. Dokonce v takové míře, jako nikdy předtím. Příbram najednou byla v centru dění, zdejší stříbrné doly byly nejvýnosnější v celé habsburské monarchii. A město? Město se rozvíjelo, přibralo na významu, zalidňovalo se, zřizovaly se tu různé báňské instituce včetně vysoké školy. Ale nijak závratně nebohatlo. Přibývalo jen prostých hornických domků. Zisky plynuly pryč, kromě těch čtyř dílů. Prosperita se Příbrami držela skoro sto let, pak začala těžba stříbra znovu uvatat. Tentokrát definitivně. Městu tak alespoň zbyly budovy postavené v průmyslovém stylu 19. století, které jezdí obdivovat turisté. Zdejší upravené a udržované Hornické muzeum je vůbec největší v Česku. Pyšní se například unikátními parními těžními stroji, anebo vám dává →

KAM DO MUZEA

● Příbram bývala významným horním městem, kde se několik set let dolovalo stříbro a olovo. Pro to byste při její návštěvě neměli vynechat ani zdejší **Hornické muzeum**. Ostatně je to i trochu dobrodružství. Na několik minut usednout do důlního vláčku a projet 260 metrů dlouhou Prokopskou štolu, která vás přivede k 1600 metrů hluboké jámě Prokop – nehlubší šachtě březohorského revíru (ovšem je zatopená). Příbramské doly se také mohou pochlubit světovým prvenstvím v dosažení 1000 metrů svislé hloubky. Tak hluboko pod zem se horníci poprvé dostali v roce 1875 v jámě Vojtěch. U Ševcůnské šachty je zase vystavena různá důlní technika. Hornické muzeum Příbram, náměstí Hynka Kličky 293, tel.: 318 626 307, e-mail: muzeum_pribram@volny.cz

www.pb.cz/muzeum.htm, www.muzeum-pribram.cz

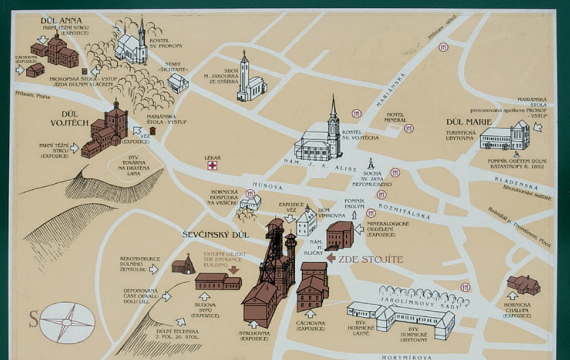
Otevírací doba: od úterý do pátku listopad až březen 9 – 16 hodin, duben až říjen 9 – 17 hodin. Prohlídky s průvodcem rozdělené na několik okruhů začínají každou celou hodinu. Vstupné je odstupňované, například za projíždku důlním vláčkem zaplatíte 40 Kč (minimum je pět lidí).

● Detektor stačí jen přiblížit ke skleněné vitrině a ve sluchátkách už to bzučí. „To nám tady zbylo po Rusácích,“ vypráví po starší paní z **Muzea III. odboje** a myslí tím jednoduchý detektor na hledání smolince (uraninu), kterým byli vybaveni političti vězni. Dolování uranu po komunistickém puči v roce 1948 je spojeno s temnou minulostí Příbrami. Tábory Vojna a Bytíz prošly tisíce lidí a řada z nich nelidské podmínky a zacházení nepřežila. Samotné muzeum je velmi skromné, až to člověka překvapí. Tvoří ho vlastně jen tři místnosti, ve kterých je dokumentováno utrpení vězňů. Jen tak na prostých nástěnkách s fotkami a kopiemi archiválií. Zámeček Ernestinum, Na Příkopěch 106, tel.: 318 628 606

Otevírací doba: úterý až neděle 10 – 16 hod. Vstupné 8 Kč. ● Příbramský rodák **František Drtikol** je ve světě fotografie pojmem. K jeho dílu s úctou vzhlížela řada jeho následovníků. Jeho akty, portréty či fotografie čerpající z východních náboženství byly a jsou vystavovány po celém světě, ale po něm pojmenovaná příbramská galerie vyplňuje malou mezírku – chybějící stálou expozici. K vidění jsou fotografie z let 1901 až 1935.

Zámeček Ernestinum, Na Příkopěch 106, tel.: 318 632 628. Otevřeno je v úterý – neděle od 9 do 17 hodin. Vstupné je 20 Kč.

HORNICKÉ MUZEUM MINING-BERGBAU MUSEUM

INFORMACE

● Informační středisko najdete v Knihovně Jana Drdy na náměstí T. G. Masaryka 156. Poskytnou vám informace o ubytování nebo upozorní na různé kulturní akce, které se ve městě konají. Otevírací doba: pondělí a středa 8 – 18 hodin, úterý, čtvrtek, pátek 9 – 18 hodin, sobota 8 – 11 hodin. Tel.: 318 622 384.

e-mail: icko@kjd.pb.cz
www.kjd.pb.cz
www.pribram-city.cz

● Další informační středisko je na příbramském nádraží. Specializují se tu však na informace o dopravě. Dokáží poradit i o městě, ale ne tak podrobně. Otevírací doba: o víkendu 9 – 17 hodin.

FOTO: IVO GOLDBACH